

Űrtechnológia a mindennapjainkban

Budapest XIV. Kerületi Teleki Blanka Gimnázium

Hír Attila

HUN-REN EK Űrkutatási Laboratórium

@EK 2024. Jelen dokumentum minden szerzői joga a HUN-REN Energiatudományi Kutatóközpont tulajdona. A dokumentum másolása (részben vagy egészben), tárolása, továbbítása elektronikus vagy nyomtatott formában csak a HUN-REN Energiatudományi Kutatóközpont előzetes hozzájárulásával engedélyezett.

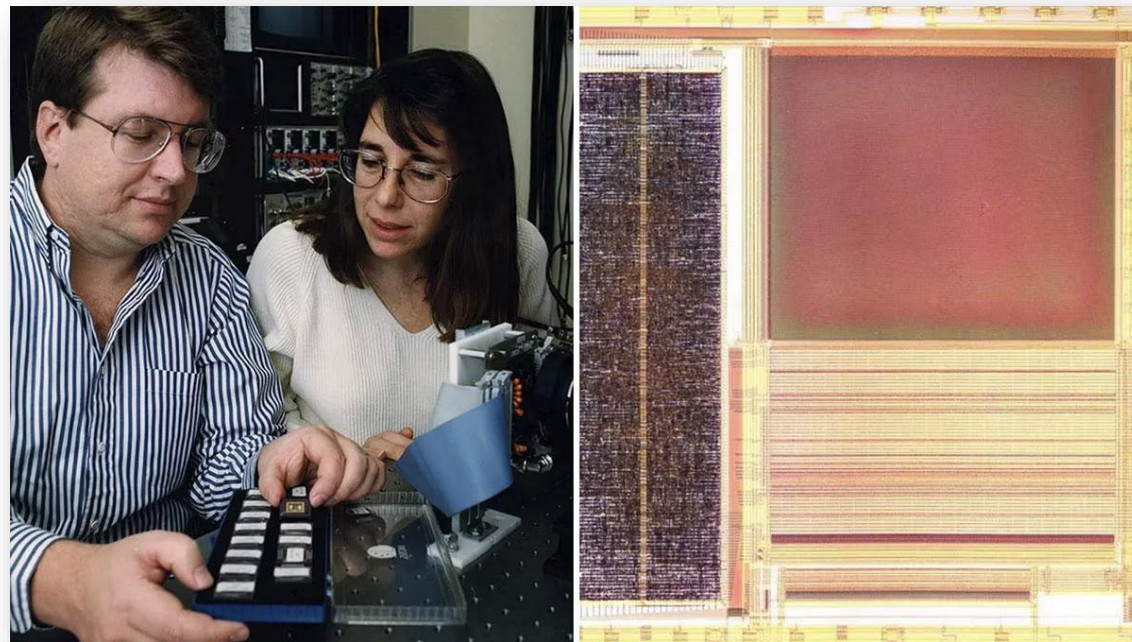
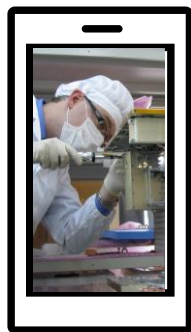
MANT Űrtábor
Győr, 1998

Űrtevékenység nélkül ma lehet, hogy nem lenne...

Mobiltelefonokba épített kamera

1990-es években fejlesztett a NASA JPL olyan kis méretű kamerát, mellyel tudományos értékű felvételeket lehet készíteni műholdak, űrszondák fedélzetéről

Forrás: NASA/Photobit

Űrtevékenység nélkül ma lehet, hogy nem lenne...

UV-szűrős karcmentes szemüveglencse

*A Lewis Kutatóközpont fejlesztése,
bevonat az űrhajósok sisakjára*

Forrás: NASA/Foster Grant

Űrtevékenység nélkül ma lehet, hogy nem lenne...

Fagyasztva szárítás (müzli 😊)

„Űrkaja”:

- 20%-kal könnyebb
- tápanyagok 98%-a megmarad

Forrás: NASA

Edzőcipő

N*** Air

NASA űrhajóscipő fejlesztés alapján

Űrtevékenység nélkül ma lehet, hogy nem lenne...

Vezeték nélküli fülhallgató

Űrhajós kommunikáció

- *kezük szabad maradjon és*
- *vezeték se akadályozza a mozgásukat*

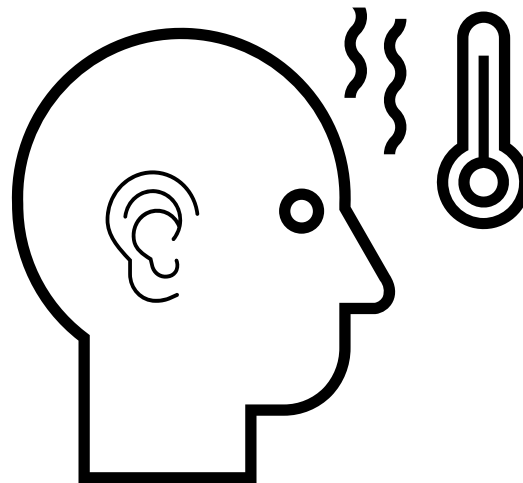
Forrás: NASA/Poly

Űrtevékenység nélkül ma lehet, hogy nem lenne...

Fülhőmérő babáknak

NASA & Diatek

- *Könnyű*
- *Infravörös (hő)sugárzást méri a fül belsejében*

Űrtevékenység nélkül ma lehet, hogy nem lenne...

Bajbajutottak és házak hőszigetelése

NASA fejlesztés alapján

Forrás: NASA/AMC

Forrás: NASA/RadiaSource

Űrtevékenység nélkül ma lehet, hogy nem lenne...

Memória habzivacs

Pilótaülések bélelése

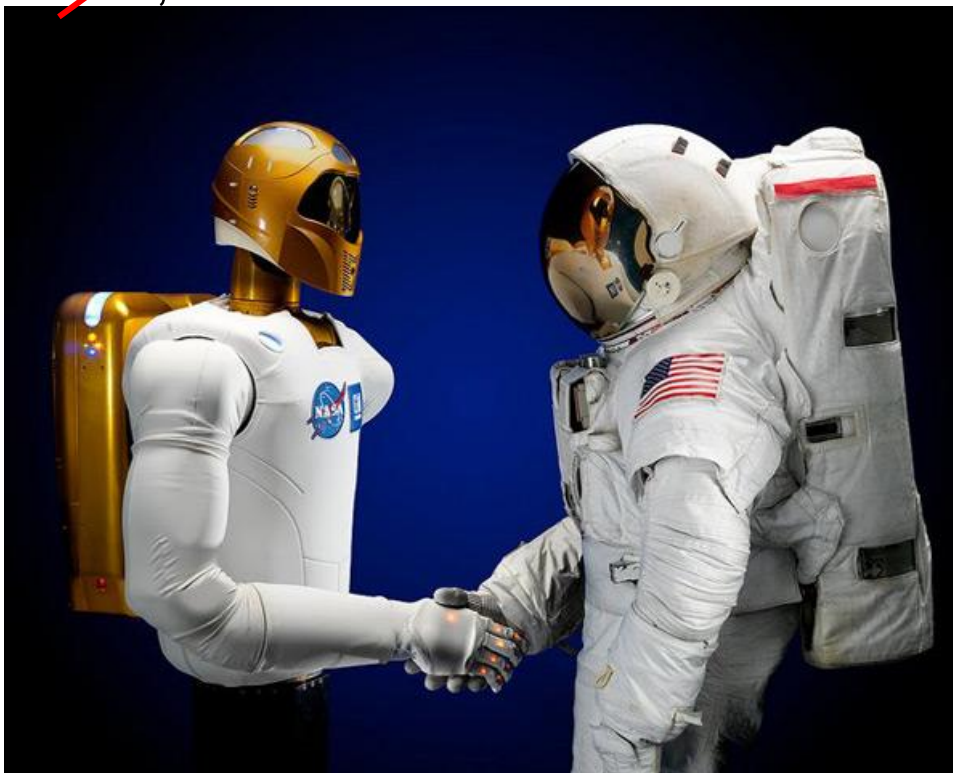
Forrás: NASA/Dynamic Systems

Űrtevékenység nélkül ma lehet, hogy nem lenne...

Művégtagok

*NASA fejlesztés alapján
Ütést elnyelő anyagok
Űrséták és robotok*

~~R2-D2~~, azaz Robonaut-2

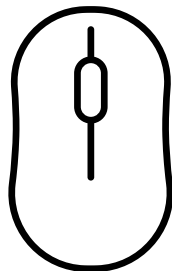

Forrás: NASA

Űrtevékenység nélkül ma lehet, hogy nem lenne...

Számítógépes egér

*NASA mérnök fejlesztése, 1960-as évek
Könnyebb kezelhetőség*

Forrás: SRI/NASA

Űrtevékenység nélkül ma lehet, hogy nem lenne...

Hordozható számítógép

*Az első hordozható laptop:
„Compass”*

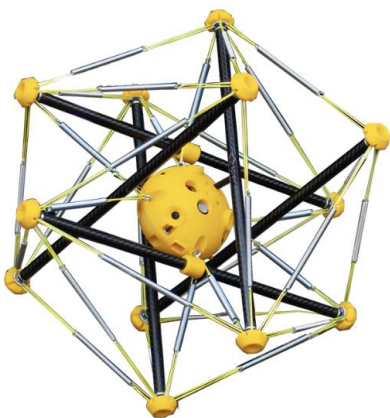

Forrás: The Smithsonian Insitute/NASA

A NASA technológiatranszfer programja

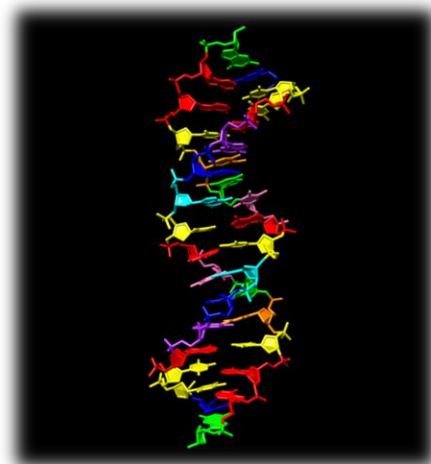
- <https://spinoff.nasa.gov/spinoff/archives> (1976-2024), pár példa:

Vészhelyzeti „puha” robot

Forrás: Squishy Robotics Inc.

Szintetikus DNS

Forrás: Indiana University
School of Medicine

A NASA technológiatranszfer programja

- <https://spinoff.nasa.gov/spinoff/archives> (1976-2024), pár példa:

Hidroxi-apatit-os fogkrém

Forrás: Sangi
Co. Ltd. (1980)

Artroszkópos kamera

Forrás: Lazurite Holdings LLC.

Az ESA technológiatranszfer programja

- [https://www.esa.int/Applications/Technology_Transfer/\(archive\)/0](https://www.esa.int/Applications/Technology_Transfer/(archive)/0), pár

példa:

Hideg plazma kezelés

Forrás: ESA

Proteingyártás (Solein®)

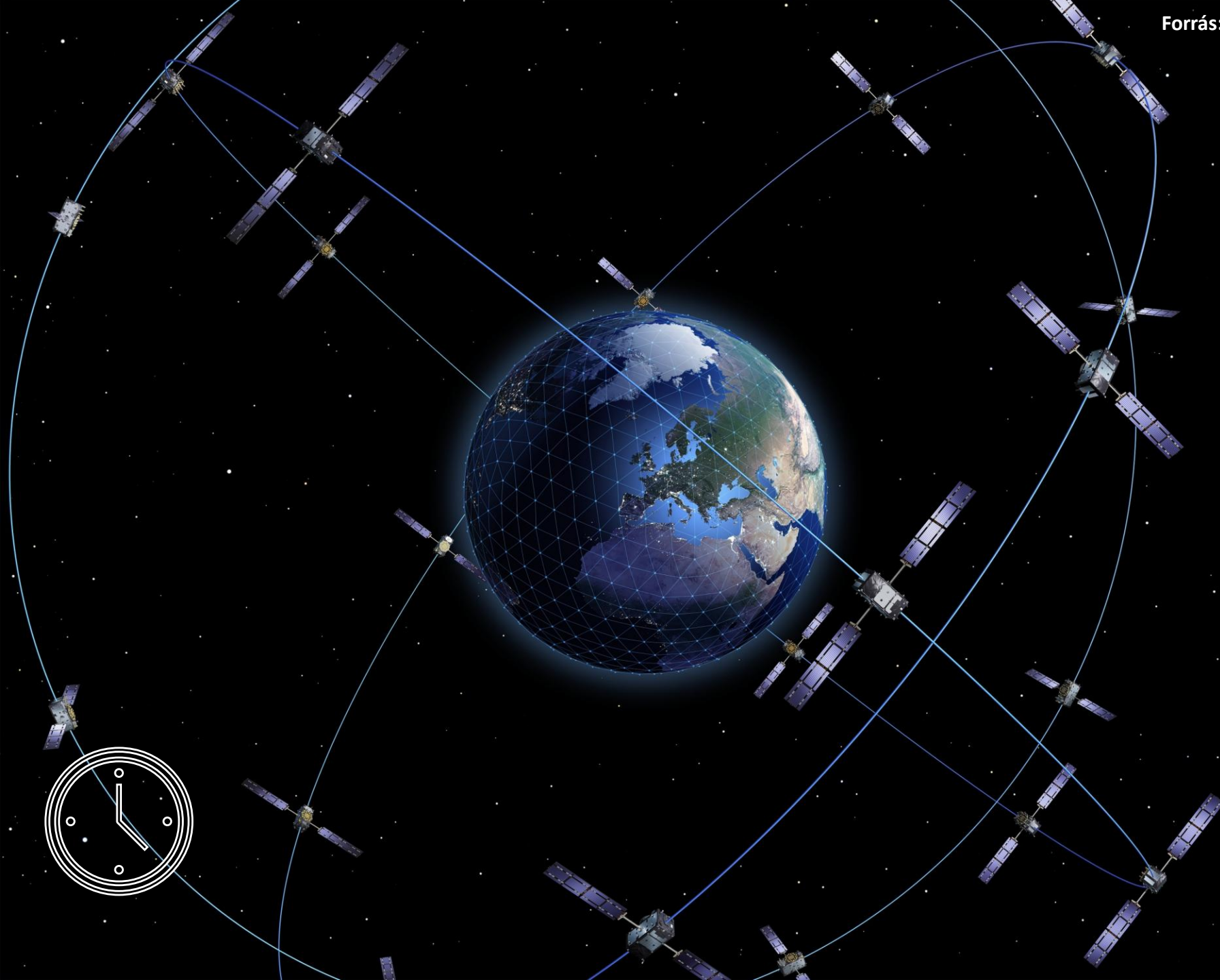
Forrás: ESA

Navigáció (GNSS)

- GPS
- GLONASS
- BEIDOU
- NAVIC (IRNSS)
- QZSS
- GALILEO

@EK 2024. Jelen dokumentum minden szerzői joga a HUN-REN Energiatudományi Kutatóközpont tulajdona. A dokumentum másolása (részben vagy egészben), tárolása, továbbítása elektronikus vagy nyomtatott formában csak a HUN-REN Energiatudományi Kutatóközpont előzetes hozzájárulásával engedélyezett.

Telekommunikáció

- TELSTAR (1962)

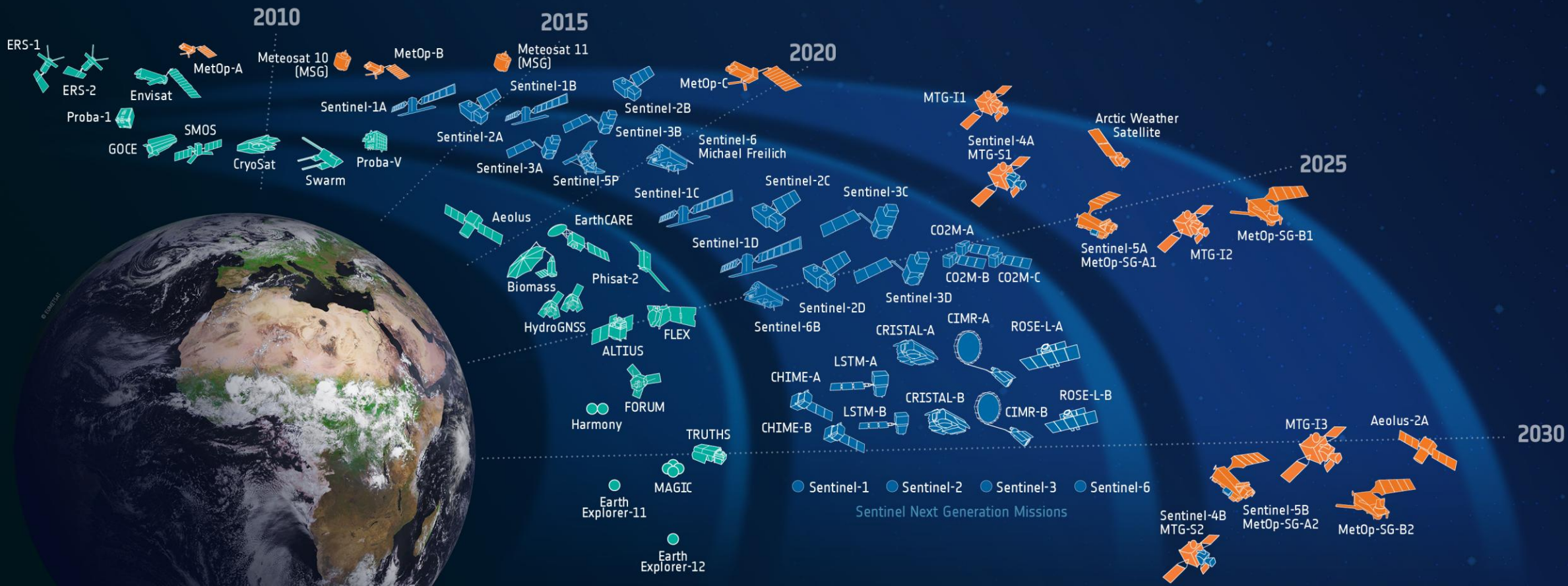
Forrás: Smithsonian

Műholdas internet

- Starlink
- Eutelsat Oneweb

ESA-DEVELOPED EARTH OBSERVATION MISSIONS

Science

Copernicus

Meteorology

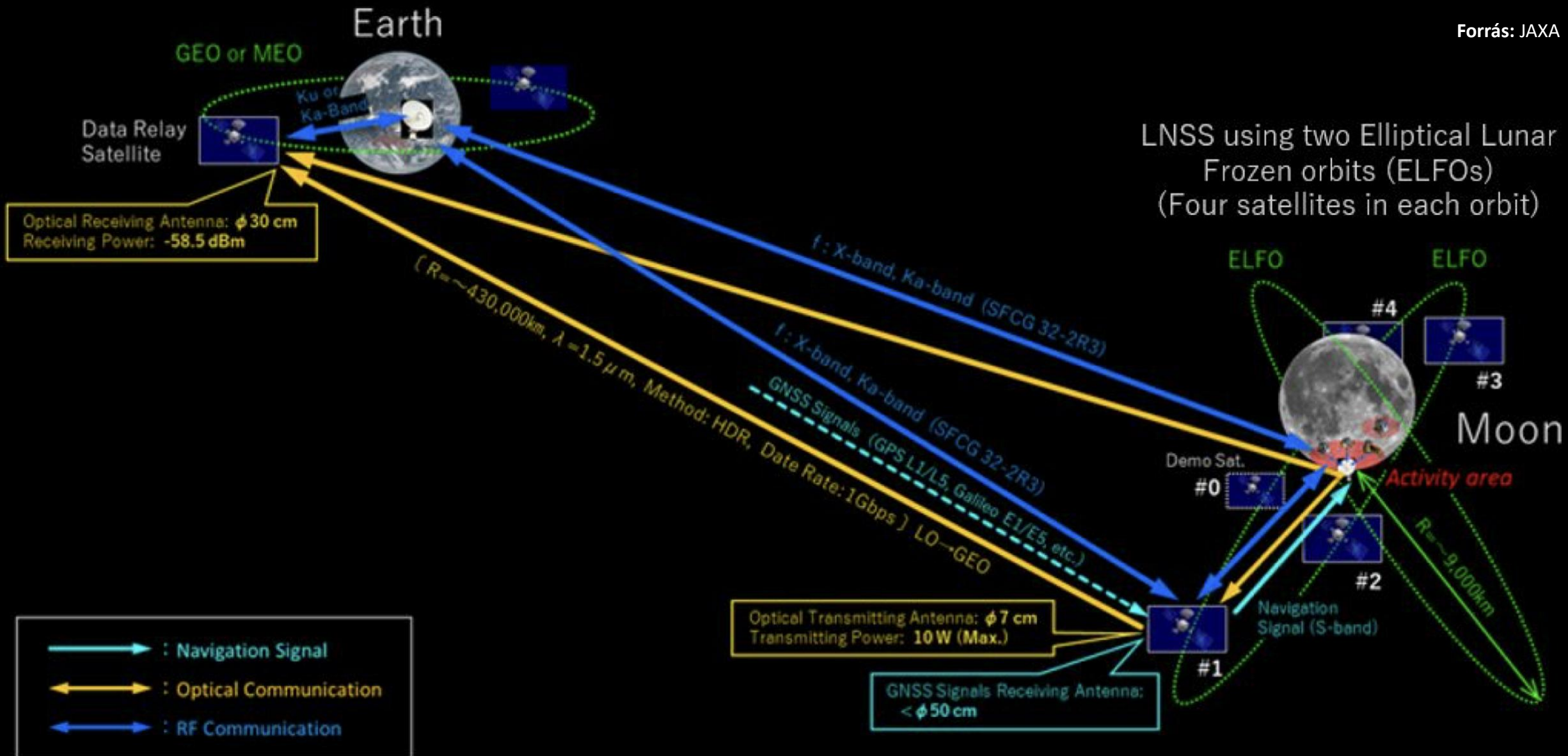

A „hetedik földrész”?

Földrész	Terület (millió km)
Ázsia	44,4
Amerika	42,1
Hold	37,9*
Afrika	30,3
Antarktisz	13,3
Európa	10,5
Ausztrália és Óceánia	8,5

*Föld teljes felszínének 7,4%-a

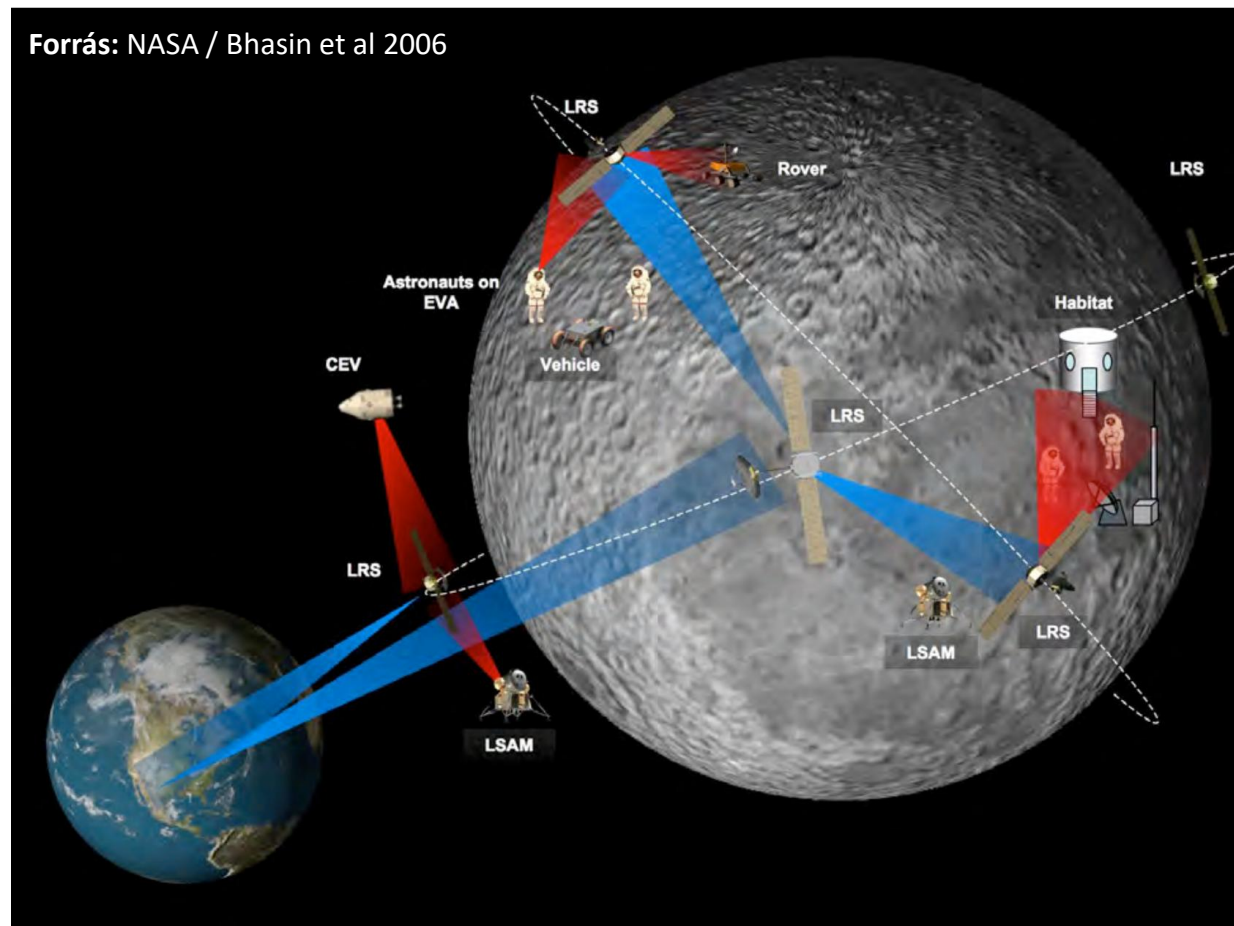
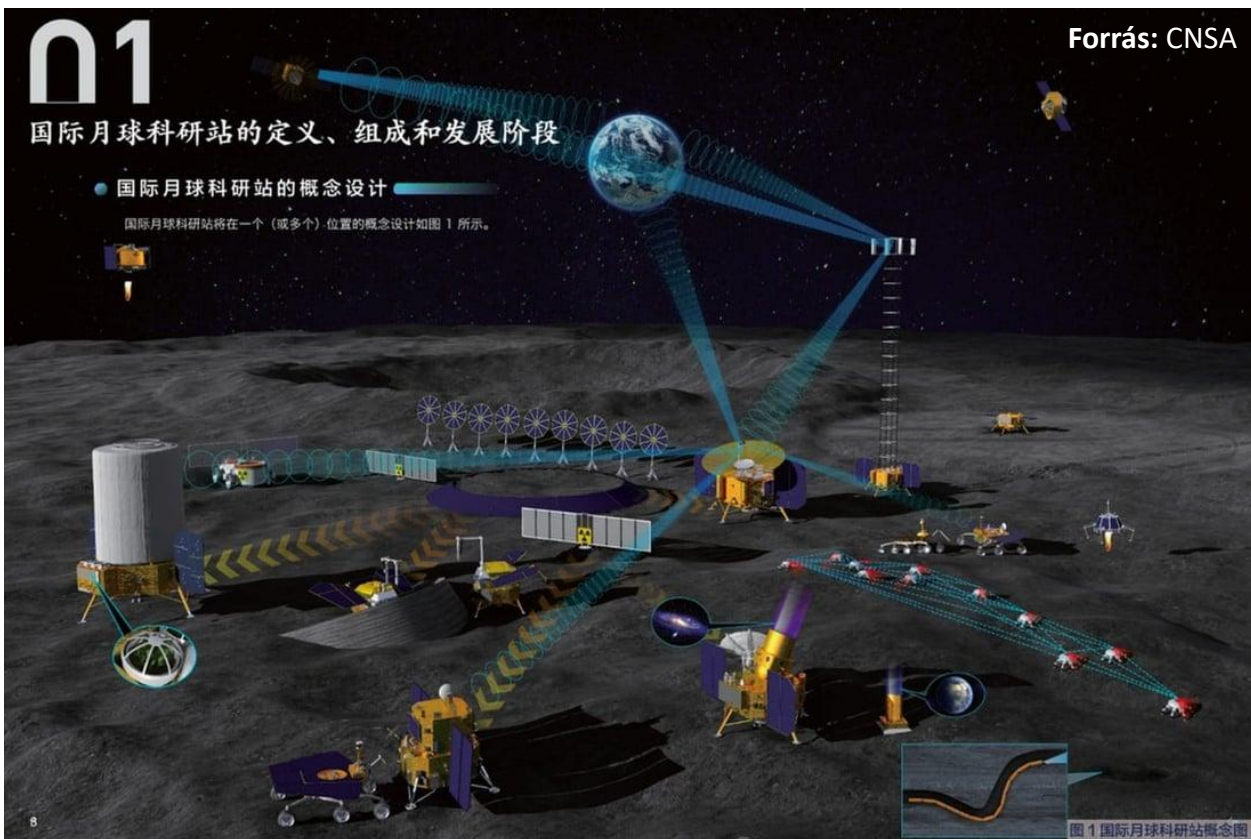

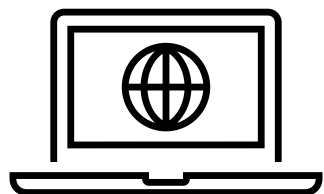
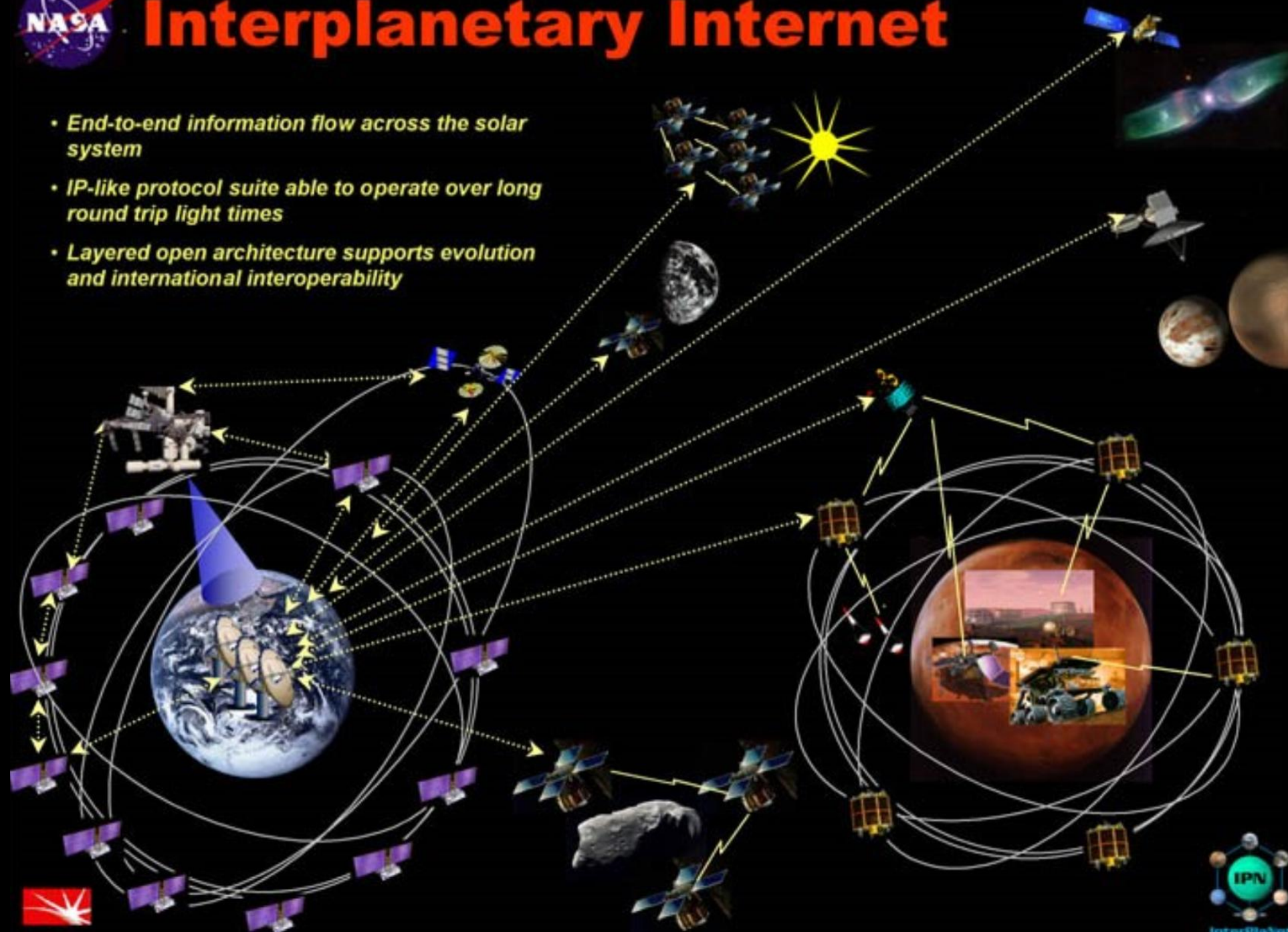
©EK 2024. Jelen dokumentum minden szerzői joga a HUN-REN Energiatudományi Kutatóközpont tulajdona. A dokumentum másolása (részben vagy egészben), tárolása, továbbítása elektronikus vagy nyomtatott formában csak a HUN-REN Energiatudományi Kutatóközpont előzetes hozzájárulásával engedélyezett.

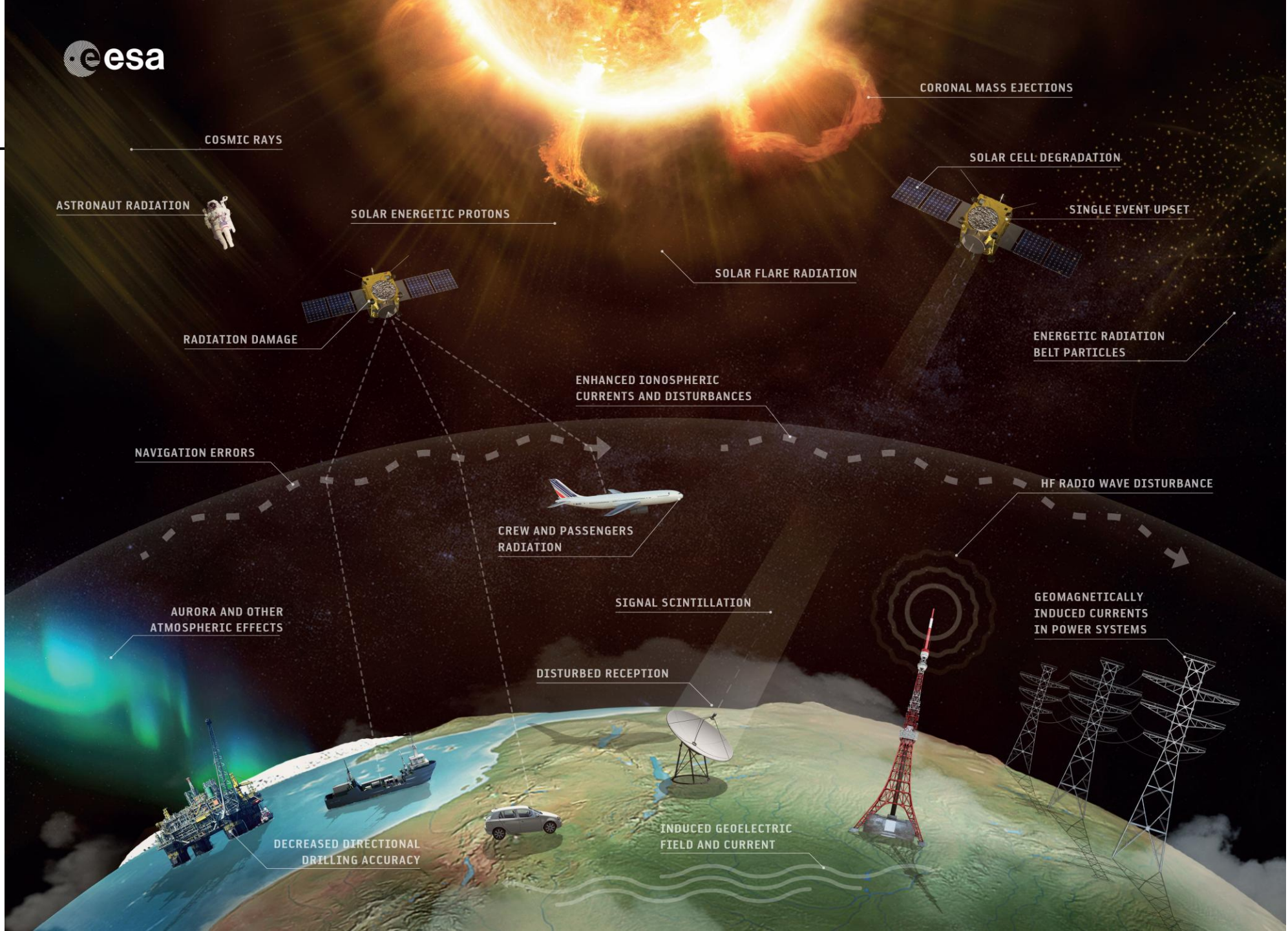
Interplanetary Internet

- End-to-end information flow across the solar system
- IP-like protocol suite able to operate over long round trip light times
- Layered open architecture supports evolution and international interoperability

RadMag fejlesztés

2024.03.26.

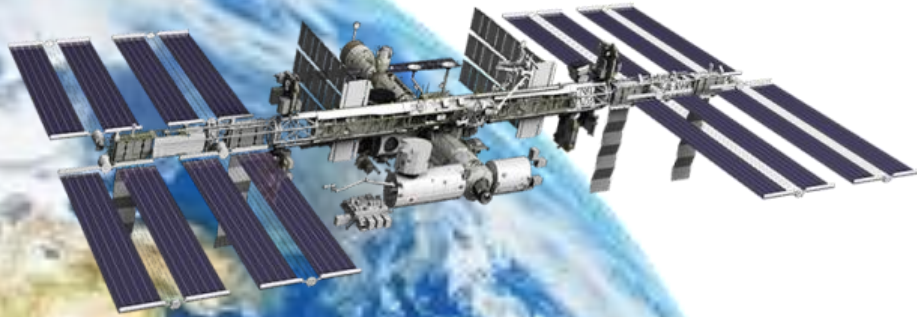

@EK 2024. Jelen dokumentum minden szerzői joga a HUN-REN Energiatudományi Kutatóközpont tulajdona. A dokumentum másolása (részben vagy egészben), tárolása, továbbítása elektronikus vagy nyomtatott formában csak a HUN-REN Energiatudományi Kutatóközpont előzetes hozzájárulásával engedélyezett.

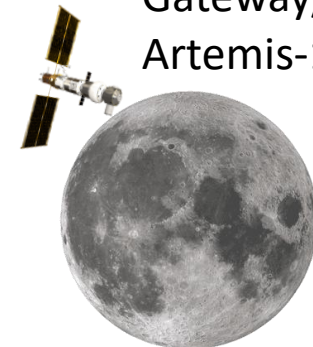
MSR ERO: SDS

ISS: PILLE, TRITEL, DOSIS-3D...

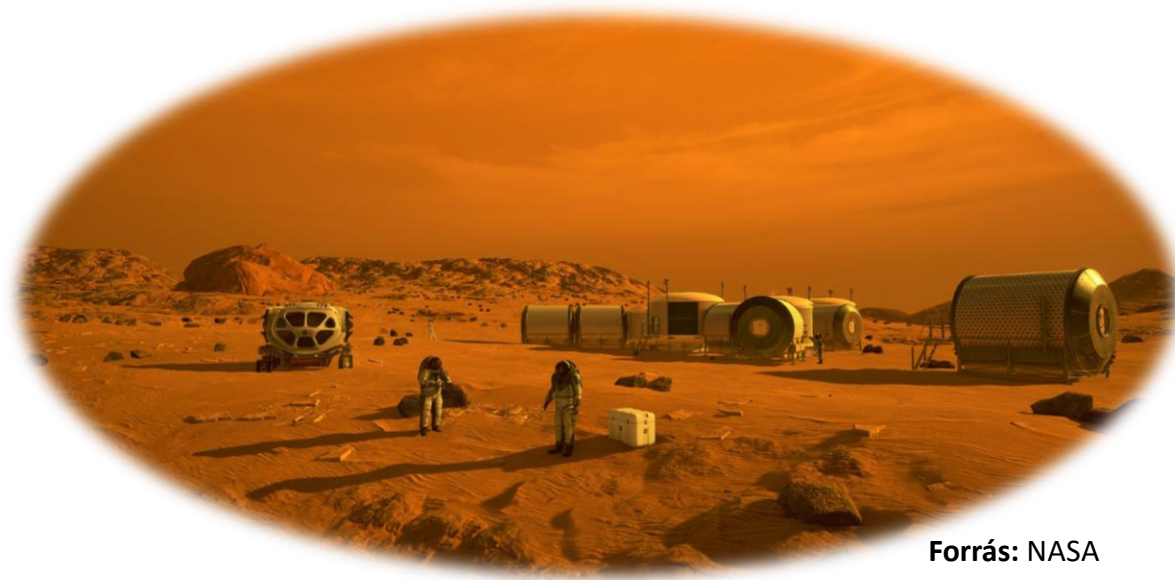

Gateway/HALO: IDA,
Artemis-1: MARE

Köszönöm a figyelmet!

Forrás: NASA